

Šoporňianske noviny

September 2021/ číslo 3 22. ročník/ nepredajné

ČASOPIS OBYVATEĽOV OBCE ŠOPORŇA

Obsah

Príhovor

Šoporňianske hody 2

**Začiatok školského roka
2021/2022** 3

770. výročie obce Šoporňa 4

**Činnosť klubu paličkovanej čipky
Z činnosti KD** 10

**Z činnosti invalidov
Šoporňiansky záhradkári
v covidových časoch** 11

**Nedožitie 90. výročie
narodenín nášho rodáka** 12

SNP v Šoporni 13

**Mgr. Henrik Homola vo voľnom čase
ako "reenaktor" pri rekonštrukcii
bojov II. sv. vojny** 14

**Spoločenská kronika
Jubilanti** 15

**Pripravujeme, oznamy
Zvoz odpadov, Zberný dvor** 16

Vážení priatelia,
Šoporňania

Už rok a pol naše životy a aj chod obce ovplyvňuje koronavírus. Niekedy menej, inokedy viac. Sme ako na hojdačke – raz zatvorený, potom obmedzenia, paradoxne v lete takmer nič. Je ťažké sa vyznať v pravidlách a aj prvotné ubezpečovanie, že vakcína a očkovanie je sloboda, tak nie je celkom pravda. To, že niekto sa dal očkovať a niekto nie, je ich osobná voľba a môj postoj je ku všetkým rovnaký. A takto k tomu budeme pristupovať aj na úrade, nikto nebude riešiť, či ste alebo nie ste očkovaní, vybavíme každého.

Momentálne je situácia znovu zlá, zvyšujú sa počty infikovaných a nevieme, čo nás čaká v nasledujúcich dňoch, mesiacoch, čo nám pripraví vláda, čo hlavný hygienik. Opäť sme len krok od návrhov na zatváranie škôl, hraníc, obmedzenie služieb, zákazu voľného pohybu. Uvidíme, čo nám nasledujúce obdobie prinesie, ale minimálne načasovanie je zaujímavé, lebo akonáhle odišiel pápež, tak z desiatok prípadov denne nám začali pribúdať stovky až tisíce. Je dôležité, aby neprevládla „iná forma nákazy“ (strachu, nezmyslov a neuvážaných nariadení), po skúsenostiach je potrebné, aby konečne vyhral zdravý sedliacky rozum. Držme si spoločne palce, aby sme to aj naďalej zvládli.

I napriek tejto zložitej dobe sa nám podarilo spoločne osláviť 770-te výročie našej obce, ktoré oficiálne datujeme k prvej písomnej zmienke z roku 1251. Tu je potrebné poďakovať všetkým, ktorí sa dlhodobou podieľali na pripravách počnúc všetkými členmi kultúrnej a finančnej komisie, kontrolorkou a poslancami obecného zastupiteľstva, až po všetky organizácie a súbory pôsobiace v obci. Bližšie k výročiu sa venu-

jeme samostatne na nasledujúcich stránkach v našich novinách.

Následne sme ešte zorganizovali hodo-
vé slávnosti a podľa odporúčaní hygieny
sme nezorganizovali Šoporňiansku 12-ku,
lebo nebolo možné zabezpečiť šatne so
sprchami s poukazom na termín akcie, na-
koľko už v tom čase začal nový školský rok.
12-ka by bola jubilejný 30-ty ročník, ktorý
si zaslúži dôstojnú úroveň, primeranú pre-
zentáciu Šoporne spolu s perfektnou prí-
pravou a so všetkými službami, preto táto
akcia bude na budúci rok prioritou v oblasti
kultúry.

Čo nám pandémie do konca roka dovo-
lí zorganizovať, ešte nevieme. Nesmieme
zabudnúť na Mesiac úcty k starším, Kata-
rínsku zábavu, Mikuláša a oslavy Silvestra
s Novým rokom. Ako to však bude, ukáže
až čas.

Po pracovnej stránke finišujeme s po-
slednými spätnými úpravami kanalizácie.
Pripravujeme sa na prevzatie diela, riešime
nedorobky a po skolaudovaní začneme rie-
šiť postupné pripájanie domácností. Všetky
informácie o pripojení budú včas zverejné-
né. Pri tejto príležitosti ďakujem všetkým za
pochopenie a ústretovosť. Nie všetko išlo
ako po masle, museli ste si veľa vytrpieť.
Niekde pár dní, ale na niektorých úsekoch
takmer rok a pol. I napriek tomu, že mala
firma rôzne dôvody a problémy, tak sme
komunikovali a snažili sa všetko vysvetliť.
Verím, že už to bude iba lepšie a na zašpi-
nené oblečenie, prach, blato, každodenné
čistenie topánok, špinavé autá, obmed-
zené prejazdy a ďalší diskomfort budeme
časom spomínať s úsmevom. Preto mi
dovoľte ešte raz za toto všetko poďakovať
a ospravedlniť sa. Postupne budeme opra-
vovať cesty a aspoň tak sa vám obec odvdáči.

Ďakujem všetkým Šoporňanom za zod-
povednosť, vzájomné pochopenie a tole-
ranciu.

S úctou

Mgr. Adrián Macho, starosta obce

ŠOPORŇIANSKE HODY

Po ročnej pauze sa v dňoch od
6. do 8. Augusta v našej obci uskutočni-
li tradičné šoporňianske hody. Tak ako
aj pominulé roky, aj tento rok, bol areál
ohraničený z dôvodu bezpečnosti našich
obyvateľov. Nechýbal pripravený boha-
tý kultúrny program, množstvo koloto-
čov a stánkov s občerstvením. Počasie
vyšlo, celé tri dni nás sprevádzalo slnieč-
ko. Piatkový program nám odštartova-
la hudobná skupina ABBA SLOVAKIA

QUATRO, po nej nastúpil Lukáš Adamec
a pokračovalo sa diskotékou do ranných
hodín. O sobotňajšiu zábavu sa postara-
li EMILY & JUSTICE, MAFIA CORNER. Ani
tento rok v sobotu nesmel chýbať krásny
ohňostroj, po ktorom pokračovala diskoté-
ka. Počas dňa sa odohral tradičný hodový
majstrovský futbalový zápas, kde sa stretli
mužstvá ŠK Šoporňa a TJ Družstevník Malá
Mača. Konečný stav zápasu skončil remízou
1:1.

Hodová nedeľa začínala ráno svätými omšami a od 17. hodiny pokračoval program na Rajčure. Nedeľu nám spríjemnili Eminent, Pavol Hammel a nakoniec hodové slávnosti ukončila hudobná skupina ŠČAMBA.

Pondelok patril znova priaznivcom futbalu. V priateľskom zápase sa stretlo mužstvo „Starých pánov ŠK Šoporňa“ proti výberu starostov

ZMO JE. Počas týchto dní si naši občania vychutnali zaujímavý program. Rodiny sa navštevovali, deti sa vyšantili na kolotočoch a mladí sa zabavili a zatancovali na zábave. Veríme, že sa vám páčilo a už sa tešíme na stretnutie na našich hodoch aj budúci rok. Ďakujeme všetkým zúčastneným.

za OcÚ Veronika Plešová

ZAČIATOK ŠKOLSKÉHO ROKU 2021/2022

Po prázdninách a dovolenkách sme sa opäť stretli na pôde našej školy. Pomalý a pokojný rytmus prázdnin vystrieda dlhodobejšie pracovné tempo.

Aj v tomto školskom roku sa budeme musieť vysporiadať s niektorými obmedzeniami, ktoré si momentálna situácia vyžiadala. Rúška sa stali symbolom našej doby. Pre mnohých z nás je i samotná predstava „učiť sa s rúškom na tvári“ problematická, ale ja verím, že spoločne to zvládneme. So štipkou humoru a zodpovednosti to nebude taký problém, ako sa na prvý pohľad zdá. Prosím, podporme sa navzájom a tým ochránime svoje zdravie i zdravie našich rodín.

Oddychnuti a plní nádeje v lepšie časy začíname školský rok 2020/2021. Musíme všetkým dokázať, že sme flexibilní a schopní napredovať vo vzdelávaní aj v sťažených podmienkach. Dokážeme už v prípade potreby učiť online vo všetkých ročníkoch... avšak osobný kontakt učiteľa a žiaka, a tiež aj kontakt spolužiakov v triede je oveľa efektívnejší. Praniím do tohto školského roka je hlavne zdravie – zdravie nás všetkých, aby mohlo vyučovanie prebiehať v priestoroch školy a nie v detských izbách, ako tomu bolo naposledy. To, čo bolo voľakedy prirodzené, je dnes naším veľkým praniím.

V školskom roku 2021/2022 do Základnej školy s materskou školou nastúpilo:

MŠ – 111 detí

Výchovno vzdelávací proces bude zabezpečovať 10 pani učiteliek.

ZŠ – 318 žiakov

1. stupeň – 138 žiakov

2. stupeň – 180 žiakov

ŠKD bude navštevovať – 102 žiakov

Vyučovací proces bude zabezpečovať:

35 pedagogických pracovníkov

23 pedagógov

4 vychovávateľky v ŠKD

6 asistentiek učiteľa

1 špeciálna pedagogička

1 školská psychologička

Všetkým želám úspešný školský rok 2021/2022.

PaedDr. Eva Kabrhelová

770. VÝROČIE OBCE ŠOPORŇA

„Začali sme sprievodom“

Môj rodný kraj...

**Kolkí si tak vravia,
keď bosou nohou chcú sa vrátiť späť.**

Len na pár chvíľ.

Len na ten okamih!

Slová básne vyjadrujúce túžbu opäť uzrieť svoj rodný kraj, rodný dom, vrátiť sa v spomienkach späť do detstva, do rokov mladosti...

Ak si významné výročie pripomína obec, slávnosť je vždy udalosťou kraja, pretože je výročím jej obyvateľov, ale aj tých, ktorí sa tu narodili a prežili časť života. Výročie obce je sviatkom a dôvodom uvedomiť si spolupatričnosť k miestu, kde žijeme, k miestu, ktoré sme zdedili a ktoré odkážeme budúcim generáciám.

Dňa 3. júla sa stretli všetci, ktorí sú úzko spätí s týmto malým kúskom našej slovenskej vlasti a s hrdosťou naň spomínajú, aj keď ich povinnosti a práca odvíjali ďaleko do sveta. V mysli sa vždy vracajú sem, lebo tu poznali každý kameň, brázdu, strom... Aj tento malý kúsok zeme dal národu velikánov ducha, na ktorých môžeme byť hrdí.

Zaspomínajme si ešte raz na príjemné popoludnie osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. Môžeme byť právom hrdí, že obyvatelia našej obce dokázali vlastnými silami pripraviť bohatý kultúrny program, hodnotné výstavy a zaujímavé sprievodné akcie.

Tento pre Šoporňu významný deň začal slávnostnou svätou omšou a pokračoval sprievodom. Slávnostné sprievody sprevádzali vždy významné podujatia v dedine, či už sa jednalo o svadby, významné historické oslavy či kresťanské slávnosti alebo obrady. Sprievody tvorili tiež významnú súčasť kultúrnych podujatí a vystúpení.

Ani v Šoporni v tento deň nebolo tomu inak. Ako prví v našom sprievode kráčali predstavitelia obce vedení pánom starostom Mgr. Adriánom Machom a čestní hostia. Zastúpenie v sprievode mali Základná škola s materskou školou a všetky organizácie pôsobiace v obci – Dobrovoľný hasičský zbor, Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu, Športový klub, Združenie poľovníkov - Domovina, Miestna organizácia Slovenského zväzu záhradkárov, Klub paličkovej čipky pri MO Matice slovenskej, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, FS Vážinka, ktorého piesne za doprovodu dychovej hudby Muzička zneli po celej obci. Nechýbal ani Klub dôchodcov. Ich krojovaná speváčka skupina Šopornianska lipka a Šikesovci taktiež spestrili sprievod svojimi piesňami. Sprievod kráčal od obecného úradu smerom cez Rylkovú ulicu. V reštaurácii Pohoda na všetkých čakalo bohaté občerstvenie. Sprievod potom pokračoval smerom ku kostolu a skončil na Rajčure, kde už pokračoval slávnostný kultúrny program.

PaedDr. Eva Kabrhelová

„Priebeh osláv“

Prvá písomná zmienka o obci Šoporňa z roku 1251 hovorí o nej ako o Suporni (latinsky). Tento rok si pripomínáme 770. výročie vzniku našej dediny, ktorá sa rozprestiera popri rieke Váh v blízkosti vodného diela Kráľová. Významné jubileum sme spoločne oslávili na začiatku letných prázdnin 3. júla. Celý deň obec žila oslavou. Doobeda sa konala slávnost-

ná svätá omša v kostole. Po dobrom obede, sme sa zúčastnili sprievodu, ktorý od Kultúrneho domu prešiel hlavnou tepnou obce. V čele išli v tradičných šopornianskych krojoch s insígniami obce naši dôchodcovia, okrem nich sme mohli vidieť prehliadku obecných organizácií, ľudových súborov a občanov mladších či starších. Sprievod slávnostne dorazil naspäť do

Kultúrneho domu. Tu bola pri tejto krásnej príležitosti otvorená obecná galéria vo vestibule, spolu s pamätnou stenou významných a historických osobností, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o reprezentáciu našej Šoporne. Taktiež sme mohli vidieť tvorbu šikovných rúk nášho spoluobčana Pavla Gálu, ktorý svojím rezbárskym dielom doplnil našu novú galériu.

V sále Kultúrneho domu sa konala výstava a prezentácia obce. Mohli ste sa zastaviť pri prácach našich žiakov, histórii a ocenení mnohých združení a organizácií pôsobiacich v obci. Kto bol smädný a hladný, občerstvil sa mäsom od poľovníkov, pagáčikmi od dôchodcov, cigánskou či osviežil vínom od záhradkárov.

Do spevu aj tanca zahráli všetky naše ľudové súbory Šoporňianska lipka, Važina aj Važinár a Šikesovci.

Príjemnou rodinnou atmosférou nás sprevádzal herec a moderátor Peter Makranský. Spomienkou na tento pamätný deň nám ostala minca s erbom a kostolom. Záverečnou bodkou bol hudobný darček od významnej slovenskej ľudovej hudby Kandráčovcov, ktorí rozospievali a roztancovali celú Rajčuru.

Aby toho nebolo málo, ohňostroj vyčaril úsmev na tvári všetkým účastníkom tohto jubilejného dňa 770. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

Mgr. Miroslava Baranová

„Ochutnali sme...“

Veľké poďakovanie za ochotu a pomoc pri priebehu osláv 770. výročia od prvej písomnej zmienky našej obce patrí miestnym organizáciám, a to konkrétne Poľovníckemu združeniu „Domovina“, ktorí pre návštevníkov a účinkujúcich pripravili výborný guláš a pečeného diviaka, Miestnej organizácii Slovenského rybárskeho zväzu za výborné halászlé, smaženú rybu a rybacie fašírky, Miestnej organizácii Slovenského zväzu záhradkárov, ktorí sa o dobrú náladu postarali ochutnávkou ich vlastných vín a nezabudlo sa ani na „Šoporňianske inšé“, ktoré napiekli naše členky z Klubu dôchodcov. Zamestnanci obecného úradu odovzdali pamätné mince do každej domácnosti, aby mal každý pripomienku 770. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. Občania, ktorí mali záujem o kúpu mince, tak mohli urobiť priamo na mieste osláv výročia, kde boli k dispozícii aj iné suveníry obce Šoporňa. Domácnosť, ktorá ešte nemá pamätnú mincu si ju môže vyzdvihnúť na obecnom úrade (bezplatne pre obyvateľov obce s trvalým pobytom alebo zakúpením pre ostatných občanov).

Alena Švecová

„Spomienka na padlých...“

Vojny hlboko zasiahli do ľudských osudov v každom čase a na každom mieste. Napriek tomu, že v našom katastri neprebíhali vážne boje, aj u nás mala vojna svoje obete. Boli to odvedení vojaci, ktorí padli na frontoch cudzích zemí a nikdy sa domov nevrátili, ale aj civilisti, ktorí zomreli v obci pri leteckom nálete, prechode frontu či pri neopatrnom zaobchádzaní s nájdenou muníciou. Podľa zmienky v kronike zahynulo vo Veľkej vojne 73 obyvateľov Šoporne a zoznam na pamätníku bude doplnený o Jozefa Jašku, ktorý zomrel na talianskom fronte. Straty v II. svetovej vojne boli výrazne nižšie a väčšina obetí boli civilní obyvatelia, vrátane ôsmich detí.

Počas oboch vojen bol nedostatok a to nie iba potravín. Obyvatelia trpeli, obávali sa o svojich blízkych a čakali koniec vojny. Na počesť tých, ktorí sa zaslúžili o mier, ale aj životy náhodných obetí, obec v rokoch 2013 a 2014 vyhotovila pamätníky, ktoré v tomto roku doplnila o menné zoznamy zomrelých. Je to pripomienka ťažkých časov, ale najmä memento, ktoré si každoročne pripomíname aj pri varení guláša a pečení tradičných pagáčikov. Aby nám aj guláš pripomenul, že dostatok a možnosť dobre sa najesť, stretnúť a zabaviť sa nie je vždy samozrejmosťou. Sloboda a mier sú trvalé hodnoty, ktoré si zaslúžia našu pozornosť rovnako ako tí, ktorí za ne položili životy. Česť ich pamiatke!

Milena Veresová

„Odkaz do budúcnosti – zbierka ručne vyrezávaných obrazov“

Pri príležitosti 770-teho výročia od založenia obce Šoporňa vznikla umelecká zbierka ručne vyrezávaných obrazov erbu a pamätihodností našej obce, ktoré veríme že budú pýchou vestibulu Kultúrneho domu po dlhé roky a budú výpovednou hodnotou našej minulosti, prítomnosti, budúcnosti a zároveň aj toho, akých nadaných občanov má naša obec. Autorom tejto nepochybne jedinečnej a unikátnej zbierky je náš rodák a spoluobčan pán Pavel Gála, ktorý si našiel svoju záľubu v umeleckom vyrezávaní fúj, rôznych sôch a nakoniec aj obrazov a dovoľm si tvrdiť, že touto zbierkou sa zapíše do histórie našej obce veľkými písmenami. Zbierka sa skladá zo 6-tich obrazov, na ktorých sú vyrezávané: Šoporňiansky erb, Kostol Snežnej Panny Márie, vodné mlyny na rieke Váh, Kaplnka sv. Anny, Kaplnka Panny Márie na Štrkovci, drevená zvonica na Štrkovci. Obrazy sú vyrezávané do lipového dreva, ktoré kvôli veľkosti museli byť pozlepané z viacerých kusov a výroba všetkých obrazov páňovi Gálovi trvala 4 mesiace.

Erb:

Erb Šoporne predstavuje v modrom štíte do striebra odetá kráľovná v červenej plášti so strieborným dieťaťom na pravom ramene a železom zakončeným zlatou ľaliou v druhej ruke.

Vodné mlyny:

Prvotné mlyny stáli na Starom Váhu a po zregulovaní Váhu v roku 1933 museli mlynári premiestniť mlyny do koryta Nového Váhu oproti kostolu. V období najväčšieho rozmachu v roku 1871 ich bolo na Váhu až 45. Nemali stabilné miesto, majitelia ich presúvali tam, kde bol prúd rieky najsilnejší. Posledné vážske mlyny sa zachovali do 50. rokov 20. storočia a boli atrakciou pri kúpaní počas letných mesiacov pre mladých.

Kostol Snežnej Panny Márie:

Presný dátum výstavby a vysvätenia kostola nie je k dispozícii v nijakom známom písomnom dokumente. Z tradície miestnych hodov možno odvodiť deň jeho vysviacky v prvú nedeľu po 5. auguste. Vtedy sa v Šoporni oslavuje „titul“ kostola čiže Snežnej Panny Márie. Titul kostola je tajomstvo viery alebo meno svätca, na ktorého počesť bol kostol posvätený či požehnaný. Kostol je jednolodový s polygonálnym uzáverom presbytéria. Zaklenutý je pruskými klenbami a medzipásami. Za štítom hlavného priečelia je vstavaná veža s ihlicovou strechou. Okrem hlavného oltára sú v chrámovej lodi umiestnené ešte dva oltáre.

Kaplnka Panny Márie na Štrkovci:

Postavená bola koncom 19. storočia v novogotickom slohu. Má romanticky poňatú neogotickú fasádu s dvoma bočnými vežičkami. Slúžila pre náboženský život obyvateľov majera.

Kaplnka sv. Anny:

Postavená bola v roku 1750 pravdepodobne z vďaky za ukončenie moru. Z úcty ku sv. Anne sa 26. júla celebravala v kaplnke svätá omša, táto tradícia sa ale do dnešných dní nezachovala. V roku 1993 bola kaplnka renovovaná.

Drevená zvonica na Štrkovci:

Nedaleko kaplnky Panny Márie na Štrkovci sa nachádza drevená zvonica zo začiatku minulého storočia. Zvonica je vyrobená z dubového dreva a v roku 2007 prešla kompletnou rekonštrukciou.

Michala Špániková

„Za dverami našej izby“

Akej izby? Čo za izbu? No predsa, našej Izby "Šopornianských" tradícií. Toto nové pomenovanie odsúhlasila Komisia kultúry pre pamätnú miestnosť, ktorú sme doposiaľ nazývali Slovenská izba. Nové pomenovanie vzniklo pri príležitosti osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci, Šoporni. Nejedná sa iba o zmenu názvu, ale aj jej významné oživenie a sprístupnenie širšej verejnosti.

Vráťme sa spomienkami pani Heleny Šmátralovej do sedemdesiatych rokov minulého storočia, kedy šopornianske JRD patrilo medzi najprosperujúcejšie na Slovensku a okrem iných aktivít, založilo si aj Izbu revolučných tradícií. Okrem angažovaných artefaktov tejto miestnosti obetaví občania poskytli množstvo predmetov, ktoré sa v dobe modernizácie poľnohospodárstva a života vôbec stali nepotrebnými. Tak sa miestnosť zaplnila predmetmi domácej výbavy kuchyne, dielne, šopy, stodoly a podobne. Pri tejto činnosti sa na metodike zriadenia izby podieľal šoporniansky rodák, básnik a hrdý Šopornčan Rudolf Čižmárik. Odevy figurín, ktoré predstavujú obyvateľov v pracovnom a sviatočnom kroji aranžoval pán František Eliáš.

Po spoločenských zmenách v roku 1989, kedy budúcnosť družstva bola neistá, obsah izby revolučných tradícií sa v roku 1998 presťahoval do budovy Obecného úradu do miestnosti na prízemí, vo vestibule, kde sídli doposiaľ. O toto premiestnenie a predvídavý krok na záchranu vzácných predmetov sa pričínil pán Gejza Lipovský a vtedajší starosta pán Štefan Zemko.

V tomto roku, ako sme spomenuli pri príprave osláv výročia prvej písomnej zmienky o Šoporni, došlo k pozoruhodnému rozšíreniu obsahu vystavených predmetov a historických artefaktov. Zásadnú rekonštrukciu interiéru našej izby si vyžiadala skutočnosť, že rodina nášho významného rodáka, maliara Jozefa Lipovského-Šikesa, ochotne zapožičala jeho dedičstvo obci na doplnenie historických predmetov. Tak sa do izby dostal krásne vymalovaný "kredenc", "truhlica" a množstvo poličiek, misiek, tanierov a iných predmetov, ktorým dušu vliat a svojimi ornamentami ich skrášlil pán Lipovský. Rodine pána Lipovského patrí vrelé poďakovanie za ich ochotu a pomoc.

Na stene pribudol nový, originálny obraz dnes už na celom Slovensku známy ako šopornianska výšivka. Tento vzácny obraz zapožičala obci pani Elena

Ščasná-Švihoríková, naša poetka. Je to výšivka zachytávajúca obračku hrozna. Autorkou tohto prvého, unikátneho vyšívaneho obrazu je jej matka pani Hermína Švihoríková. Podľa tohto vzoru a nápadu pozmeniť výšivku kroja na výšivku obrazu dnes v tejto nevšednej aktivite pokračuje jej vnučka pani Elena Gálová, ktorá šíri toto posolstvo šikovnosti a tvorivosti Šopornčanov po celom svete. Miniatury týchto výšiviek sú vhodným darčekom pre vzácné a neraz i zahraničné návštevy Slovenska.

Za povšimnutie stojí ukážka tvorby šopornianskej paličkovanej čipky. Je pozoruhodné, že o výrobky šikovných šopornianskych žien mali záujem aj v ďalekom zahraničí. Keďže v minulosti patrila Šoporna pod Šintavské panstvo, dodávali čipkárky svoje umenie na Šintavský hrad. Návštevníci panstva boli baróni a grófi z celej Európy, a tak sa naša čipka dostala na panstvá vo Francúzsku a vo Veľkej Británii.

Ucelený pohľad na spôsob života našich predkov, prevažne poľnohospodárov, poskytuje autentický model gazdovského dvora, ktorého autorom je pán Alexander Brodanský.

Z novšej histórie obce tiež stojí za povšimnutie zvláštny samorast - Mláďa šopornianskej príšery- ktorú pri potulkách v našom chotári pri Váhu našiel, spracoval a obci venoval jeden z najvýznamnejších spisovateľov našej vlasti, bard Slovenskej literatúry a čestný občan Šoporne, pán Ladislav Ťažký.

Aktivisti, ktorí rekonštrukciu a inováciu pamätnej izby realizovali, vytvorili manuál, sprievodný text s identifikáciou vystavovaných artefaktov, podľa ktorého sa môže v histórii našej obce zorientovať každý záujemca. Bolo by veľmi žiaduce, aby sa okrem pedagógov základnej školy vyučujúcich históriu, slovenský jazyk, etickú výchovu, hudobnú výchovu a iné, prišli pozrieť a možno sa aj trochu poučiť i ostatní občania so svojimi deťmi. Spolu s kolegyňou PaedDr. Dankou Hulákovou sme pripravení, na požiadanie cez miestnu knižnicu, vykonať vám sprievodné slovo k zaujímavým predmetom z odkazu našich predkov.

PaedDr. Jozef Búran

„Z histórie po súčasnosť“

Obec Šoporna pri príležitosti 770. výročia od prvej písomnej zmienky zrekonštruovala priestory vestibulu Kultúrneho domu. Práve tu sa začalo slávnostné otvorenie dňa príhovorom starostu. Okrem nádherných obrazov od našich maliarov Antona Dubrovského a Jozefa Lipovského boli v priestoroch inštalované aj dve tabule s menami občanov, rodákov a čestných občanov, ktorí reprezentujú alebo reprezentovali a šíria alebo šírlili dobré meno obce Šoporna. **Pán Anton Dubrovský (1915 - 1982)**, ako autor je pre galantský región známy. Bol akademickým maliarom a uznávaným portrétistom v umeleckých kruhoch. Niekoľkokrát za život portrétoval básnikov M. Rúfusa a J. Smreka, taktiež aj skladateľov E. Suchoňa a J. Cikera, speváka J. Blahu, ale najmä mnoho Šopornčanov a občanov celého Slovenska. Narodil sa v Šoporni 23. januára 1915 v chudobných pomeroch, ale vďaka svojmu úsiliu, šikovnosti, podpore rodiny a priateľov sa mu podarilo dostať na Akadémiu výtvarného umenia do Prahy. Akadémii sa mu bohužiaľ kvôli vojne nepodarilo dokončiť. Po návrate sa usadil a dožil v rodnej obci. Celoživotnou inšpiráciou pri malovaní mu boli hlavne tradície Šoporne, jej obyvatelia a okolitá príroda.

Pán Jozef Lipovský (1917 - 2004) sa narodil v Šoporni. V Čechách pri Mladej Boleslavi v obci Božkov sa učil za maliara. Bol prvým predsedom Klubu dôchodcov v našej obci v roku 1986. Pán Lipovský pochádzal z veľkej rodiny, mal štyroch bratov a jednu sestru. Sám mal tiež päť detí, štyri dcéry a jedného syna. Jeho najstaršia dcéra Božena sa tiež venovala maliarstvu. U profesora Dezidera Millyho v Bratislave získala titul akademická maliarka. Svoj talent v malovaní zdedil po svojej mame. Maľoval krajinky, šopornianske mlyny na Váhu, vinobrania, jednotlivé časti obce, kytice. Záľubu mal taktiež v malovaní tanierov, pohárov s ľudovými vzormi. Vo svojom rodnom dome mali krčmu a taktiež vyrábali keramiky z hliny.

Na tabuli s názvom „Známi ľudia z histórie našej obce“ si môžeme pripomenúť mená prvých richtárov, ale tiež Šopornčanov pôsobiacich v rôznych iných povolaniach. Za zmienku stojí napríklad hudobný skladateľ a dirigent Gejza Pribela, vedec v oblasti chémie a farmakológie profesor Jozef Čižmárik, „pisárka“ šopornianskej výšivky Hermína Štrpková. Pri čítaní mien si môžete zaspomínať na spoluobčanov, rodinu, známych, ktorých ste poznali osobne alebo

z rozprávania vašich rodičov či prarodičov, ale z pamäte mladších ročníkov sa pomaličky tieto mená vytrácajú. Na opačnej strane sa nachádza tabuľa „V súčasnosti zviditeľnili našu obec“ s menami občanov reprezentujúcimi obec v súčasnosti. Medzi množstvom mien nájdete folklóristov, čipkárky, športovcov, umelcov zachovávajúcich ľudové remeslo, profesorov, učiteľov a mnohých ďalších skvelých ľudí, ktorí svojimi činmi, tvorbou a výkonmi zviditeľňujú obec. Obec Šoporňa aj takýmto spôsobom ďakuje všetkým tým úžasným ľuďom za ich prácu, reprezentáciu a zachovávanie tradícií.

Daniela Vozárová a Veronika Plešová

„Veľké poďakovanie našim organizáciám“

V deň osláv 770. výročia obce Šoporňa sa v sále kultúrneho domu uskutočnila prezentácia organizácií pôsobiacich v obci.

Priestor na ukážku svojej činnosti dostala Jednota dôchodcov. Klub dôchodcov v tomto roku slávi svoje jubileum - 35. výročie svojho založenia. Počas tohto obdobia sa členovia klubu zúčastnili rôznych kultúrnych, športových podujatí a zájazdov. Pýchou klubu je folklórny súbor Šopornianska lipka, ktorý reprezentuje obec nielen ľudovými piesňami z nášho regiónu, ale ja krásnymi šopornianskymi krojmi.

Členovia Dobrovoľného hasičského zboru Šoporňa poskytli návštevníkom pohľad do minulosti aj súčasnosti DHZ. Vystavili viac ako storočnú kroniku, uniformy, predrepublikové zápisnice a svoje víťazné trofeje, ktoré získali počas svojej dlhoročnej činnosti a reprezentácie obce na rôznych súťažiach. Návštevníci mohli tiež obdivovať ukážku šikovných rúk členiek Klubu paličkovej čipky. Patrí im veľká vďaka za uchovávanie tradície šopornianskej čipky pre ďalšie generácie. Vystavené boli vyšívané čepce a bábika v kroji. Už tradične svojím vystúpením spestrujú kultúrne podujatia v obci ľudové súbory Važina, Važinka, Važinár či ľudová hudba Muzička. Obdivovať tradičný šoporniansky kroj a nazrieť do histórie týchto súborov bolo možné v ich stánku. V rámci prezentácie pod názvom Cesta do minulosti obce sa návštevníci mohli oboznámiť s históriou obce Šoporňa a so spôsobom života v obci v minulosti. Okrem historických fotografií boli k nahliadnutiu pripravené historické kroniky, napr. aj Kronika Alexandra Grilla, zapožičaná zo Štátneho archívu v Šali.

Členovia Poľovníckeho združenia - Domovina a MO Slovenského rybárskeho zväzu Šoporňa si pripravili ukážku najväčších trofejí a úlovkoch, ďakovných pohárov a rybárskeho náradia. Bohatú zbierku víťazných pohárov má vo svojej zbierke Športový klub Šoporňa. Naši úspešní futbalisti ich v tento deň spolu aj so športovými dresmi a vlajkou vystavili v rámci svojej prezentácie.

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Šoporni vznikla v 70-tych rokoch. Organizácia má v súčasnosti 23 člennú základňu. Jej najstaršia členka, ktorá bola aj dlhoročnou predsedníčkou zväzu, pani Etela Holubanská, zapožičala na výstavu svoje ocenenia, ktoré jej boli udelené počas dlhoročného pôsobenia v zväze. Svojimi úspechmi z mnohých výstav sa prezentovali aj členovia Slovenského zväzu záhradkárov. Nemohla chýbať ani spomienka na dlhoročného predsedu zväzu pána Antona Kochana. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila aj malá výstavka ovocia, zeleniny a kvetov, ktoré priniesli členovia zväzu záhradkárov. ZŠ s MŠ Šoporňa pripravila ukážku prác detí a poskytla k nahliadnutiu svoje kroniky s fotografiami, vďaka ktorým si mnohí občania pospomínali na svoje školské časy či svojich učiteľov a spolužiakov.

Všetkým zúčastneným patrí veľká vďaka za obohatenie programu 770. výročia obce Šoporňa.

Mgr. Renáta Petrovská a Zuzana Belúchová

„Naše dojmy z osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky našej rodnej obce“

Bolo nám ctou a potešením prijať pozvanie obce Šoporňa na oslavy poriadané 3. júla 2021 pri príležitosti 770. výročia od prvej písomnej zmienky. Obaja sme rodáci zo Šoporne, vyrastali sme v nej, navštevovali sme tu základnú školu, máme v nej priateľov a rodinných príslušníkov, preto so záujmom sledujeme Šoporňianske noviny a nie je nám ľahostajné, čo sa v Šoporni deje a ako napreduje. Ocenili sme neformálnu atmosféru týchto osláv, rozhovor so starostom Mgr. Adriánom Machom, sprievod cez obec a kultúrne podujatia s prezentáciou súborov Vážina, Vážinár, Vážinka a ľudovou hudbou Muzička a Šoporňianska lipka. Prvýkrát sme vnímali aj pred dvomi rokmi vytvorenú skupinu Šikesovci s koreňmi hlavného protagonistu Jozefa, zo známej rodiny Lipovskej. Obaja si ešte spomíname na podobné oslavy 733. výročia, za ktorými stál náš učiteľ a kronikár pán správca Alexander Grill, preto sme tieto oslavy vnímali ako pokračovanie jeho odkazu. Spomíname si na ich konanie a rôzne výstavy v areáli pôvodnej základnej školy ako aj na zriadené slovenské izby situované v domoch niektorých občanov Šoporne.

Tohtoročné oslavy vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu boli viac sústredené na Obecnom úrade v Šoporni, ale i tak jednotlivé výstavy poukázali na činnosť našich občanov, či už na poli paličkovanej čipky, v oblasti záhradkárstva, kde zanechal stopu náš už zosnulý priateľ Anton Kochan, Klubu dôchodcov či aktivity rybárskeho alebo poľovníckeho zväzu. Veľmi dômyselným dielom bolo aj vytvorenie dvoch tabulí cti občanov, ktorí v minulosti a v súčasnosti zviditeľnili našu obec. Domnievame sa, že bolo by vhodné krátke životopisy týchto ľudí spracovať aj do knižnej podoby, napr. pod názvom Osobnosti Šoporne alebo publikácii s podobným názvom, aký bol na týchto tabuliach. Zaujali nás a ocenili sme aj pamätné tabule, ktoré pripomínajú padlých občanov Šoporne v I. a II. svetovej vojne. Našli sme tu aj oboch strýkov Jozefa Knažika a Františka Čižmárika, ktorí ako mladí zomreli počas II. svetovej vojny a v našich rodinách sa často spomínajú.

Vo vestibule Obecného úradu sme obdivovali výstavu maliarov Antona Dubrovského a Jozefa Lipovského ako aj rezbárske práce Pavla Gálu a aj inovovanú izbu šoporňianskeho dedičstva. Atmosféru osláv umocnila poetka Elenka Ščasná, rodená Švihoríková, ktorá svojou oslavnou básňou vyjadrila vzťah k rodnej obci.

Známa hudobná skupina na čele s Ondrejom Kandráčom si zase svojou bezprostrednosťou získala priazeň prítomných občanov.

Po usadení našou hostiteľkou Veronikou Plešovou, pri občerstvení na Rajčule (pán Čutrik nás viackrát upozorňoval používať tento názov namiesto Rajčury) sme sa mali možnosť porozprávať s mnohými známymi, ktorí majú pôvod v rodnej obci, napr. s prof. Ing. Alexandrom Příbelom, DrSc., s dcérou, sestrou a s vnukom, Dr. Antonom Rojkom, s pani Elenkou Ščasnou, s dcérou farmaceutkou Dr. Zuzkou Hlinkovou, s Dr. Búranom, so Štefanom Šmátralom s manželkou a s manželkou Rudolfa Kulicha so synom. Plodné boli aj rozhovory s mnohými známymi pri prezentáciách miestnych záujmových organizácií, spolkov a občianskych združení, ktoré prezentovali svoju tvorivú a organizačnú činnosť. Všetkým, ktorí stáli za týmito oslavami sa chceme poďakovať za možnosť, pripomenúť si a byť súčasťou tohto významného jubilea našej obce. Vysoko sme hodnotili vynikajúci scenár, obsah a celý priebeh osláv. Toto podujatie nám bude pripomínať pamätná medaila, ktorú sme si odniesli na pamiatku. Bolo nám však ľúto, že sa týchto osláv nedožil Ing. Ľudovít Čutrik, ktorý by bol hrdý, že si naša obec pripomenula takýmto spôsobom toto významné výročie.

Zostáva nám iba zvoliť **Vivat crescat, floreat Šoporňa (Nech žije, nech rastie, nech kvitne Šoporňa).**

Dr.h.c. prof. RNDr. Jozef Čižmárik, PhD.

Čestný občan obce Šoporne

a manželka Doc. RNDr. Ružena Čižmáriková, CSc.

ČINNOSŤ KLUBU PALIČKOVANEJ ČIPKY

Po dlhej dobe absencií nášho klubu sme dostali pozvanie od KPČ Bábence v Krakovanoch na uskutočnenie kurzu šopornianskej čipky, čo nás potešilo. Kurz prebiehal 26.06. – 28.06. 2021 v Múzeu za krakovnianskou bránou v Krakovanoch. Stretlo sa tu 17 čipkárok z celého Slovenska. Lektorkami kurzu boli p. Alena Kušnírová, p. Mária Nemčovičová a p. Anna Kubalová, ktoré s radosťou a trpezlivosťou odovzdali svoje vedomosti a znalosti čipkárkam. Atmosféra bola príjemná a účastníčky kurzu s prvotnými problémami zvládli náročnú techniku našej regionálnej čipky. Na medzinárodnom festivale PČ v Prešove sa zúčastnila p. Anna Kubalová prezentáciou svojich prác v dňoch 12.08. – 14.08.2021. V Krakovanoch sa na Festivale PČ aktívne zúčastnili p. Kubalová a p. Alena Tabačková od 21.08.2021 – 22.08.2021, kde počas bohatého programu načerpali inšpirácie do ďalšej práce. Túto výstavu navštívila aj p. Alena Kušnírová a p. Mária Nemčovičová. Každoročne pripravujeme výstavu paličkovanej čipky v septembri, ale v tomto roku sa akcie presunuli na august a tak sme výstavu pripravili v kultúrnom dome. Výstava oslovila hostí domácich ale aj z okolia. Chýbali nám kolegyně – čipkárky z iných klubov.

Ďakujeme návštevníkom výstavy za pochvalné slová, ktoré napísali do našej kroniky a tak nás povzbudili do ďalšej práce.

Klub paličkovanej čipky v Šoporni

Z ČINNOSTI KD

I keď v tomto období nám situácia na uskutočňovanie našich aktivít veľmi nepraje, snažíme sa v rámci možností aspoň najdôležitejšie podujatia realizovať. Jedným z podujatí, ktoré sme uskutočňovali pravidelne v každom štvrťroku boli posedenia, na ktorých sme oslavovali okrúhle jubileá našich členov. Dňa 16.07.2021 sme takéto posedenie zorganizovali a netradične sme na ňom oslávili okrúhle jubileum našich členov, ktorého sa dožili v priebehu celého roka. Jubilantov sme mali 41. Slávnostným prípitkom a malou pozornosťou sme potešili každého z nich. Šopornianska lipka pre nich, ale aj pre všetkých prítomných, pre potešenie pripravili piesne, ktoré nadviedla pod vedením p. Hamajovej. V rámci vystúpenia ŠL sme sa kytičkou a slovami vďaky a úcty rozlúčili s našou dlhoročnou členkou p. Marienkou Brodanskou, ktorá sa po viac ako 30-ročnom pôsobení vo folklórnej skupine pri KD rozhodla svoju činnosť ukončiť. V mene celého KD a najmä členov ŠL jej prajeme pevné zdravie a nech si na našich posedeniach s nami vždy s chuťou zaspieva! Ešte raz veľká vďaka Marienka! Ako to v živote chodí, jedni odchádzajú a druhí prichádzajú. Na výzvu pána Csikósa sa naša ŠL rozšírila o tri naše členky, ktoré medzi nami srdečne vítame. Veríme, že sa medzi nami budú cítiť dobre a prispesú k úspechom našej skupiny. Sú to naše členky p. Jarka Lehocká, p. Irenka Gavalcová a p. Janka Beňová. Nech im to s nami dobre spieva. K obľúbeným aktivitám našich členov patrí návšteva termálnych kúpalísk. V našom okolí ich máme na výber a tak sa v júli 39 našich členov bolo zrelaxovať v Nesvadoch. Členovia výboru a ŠL sa medzitým pripravovali na oslavy 770-teho výročia prvej zmienky o našej obci. Členky výboru p. Kovalová, p. Kubalová, p. Hamajová a p. Sučíková pripravili nástenku o činnosti a živote nášho klubu. Činnosť kreatívneho krúžku svojimi prácami prezentovali naše členky p. Ku-

balová, p. Cicáková a p. Leváková. Všetkým menovaným v mene KD vyslovujeme veľké poďakovanie. Svojimi krojmi a piesňami spestrila aj ŠL kultúrny program a sprievod. Aj v tomto roku členovia ŠL prispeli k dôstojným oslavám SNP a nezaostali ani členky p. Vozárová, p. Šmátralová, p. Vargová, p. Varga, ktorí sa už tradične zúčastnili varenia „Povstaleckého guláša“. V silnej konkurencii guláš hostom chutil, za čo im patrí vďaka. V tomto hektickom období sme sa rozlúčili s naším p. Dušanom Andrášikom, dlhoročným predsedom nášho KD.

Odišiel po dlhej a ťažkej chorobe, zanechajúc tu smútiacu rodinu, ale aj svojich priateľov z KD. S úctou a vďakou budeme na neho spomínať. Nečakane nás opustila aj naša členka p. Jozefína Šmátralová. Obom rodinám vyslovujeme v mene KD úprimnú sústrasť a ubezpečenie, že budú naďalej žiť v našich srdciach a spomienkach. Česť ich pamiatke.

za KD Milka Sučíková

Z ČINNOSTI INVALIDOV

Aj keď tento rok bola činnosť Zväzu invalidov obmedzená, podieľali sme sa na rôznych akciách. Naši členovia sa zúčastnili na skrášľovaní obce „Deň Zeme“, pri príležitosti SNP sme sa zúčastnili kladenia vencov a zapojili sme sa do varenia povstaleckého guláša, kde sme obsadili pekné 3. miesto. Taktiež máme dobrú spoluprácu s Klubom dôchodcov, o čom svedčia aj spoločné akcie. Naša organizácia v spolupráci s okresnou organizáciou Galanta aj tento rok zabezpečovala rehabilitačný pobyt v Hokovciach, ktorého sa zúčastnilo 16 členov spoločne zo Zväzu invalidov a z Klubu dôchodcov. Netreba zabúdať ani na našich členov, ktorí potrebujú aj zdravotné pomôcky. K dispozícii máme invalidné vozíky, chodítka, prenosné WC, ktoré poskytujeme našim členom.

Ján Šmátrala, predseda ZO SZZP Šoporňa

ŠOPORNIANSKI ZÁHRADKÁRI V COVIDOVÝCH ČASOCH

Pandemická situácia negatívne dolieha na každú ľudskú činnosť spojenú so spoločenskou alebo záujmovou aktivitou. Výnimkou nie sú ani záhradkári v Šoporni. Boli sme známi širokým záberom v činnostiach, ktoré nám korona prekazila – výstavy, prednášky, zájazdy, ukážky rezania a rozmnožovanie ovocných stromov... toho všetkého sme sa museli vzdať, resp. modifikovať aktivity. A tak sme sa v malých skupinkách (4-5 ti) stretli v záhrade rodiny Kochanovej a u predsedu p. Házyho, kde sme si oživovali techniku rezania ovocných stromov. Aj pri stretnutiach výboru sme rozdebatovávali odborné veci z pestovateľskej praxe. Potešilo nás, že výstavisko Agrokomplex v Nitre pripravilo aspoň komornejšiu výstavu – TRADÍCIE SLOVENSKEHO VIDIEKA, v rámci ktorej záhradkári súťažili o

najkrajšie ovocie, o najkrajšiu zeleninu a najkrajšiu expozíciu. Hoci v časovej tiesni, predsa naši traja členovia sa výstavy zúčastnili s úžasným úspechom :

O NAJKRAJŠIE OVOCIE:

1. miesto – Ján Házy
2. miesto – Ing. Peter Hanušniak

O NAJKRAJŠIU ZELEININU:

2. miesto – Ján Házy

O NAJKRAJŠIU EXPOZÍCIU:

1. miesto – Ing. Peter Hanušniak

Obidvaja páni sú našimi poprednými pestovateľmi. Najviac sme ale trpeli, či zno-va nepadne termín našej známej šopornianskej Výstavy ovocia, zeleniny a kvetín. Preto sme privítali návrh p. starostu, aby sme výstavu pripravili súčasne s akciou Povstalecký guláš, nakoľko covid pravidlá boli ešte miernejšie a o mesiac by situácia výstave nemusela byť priaznivá. A tak sme záhradkári zostavili kuchársky tím a zároveň pripravili i jubilejný 20. ročník Výstavy ovocia, zeleniny a kvetín – v Šoporni. Vždy si pri inštalácii výstavy a výpestkov dávame záležať a teraz obzvlášť, nakoľko išlo o jubilejný ročník, ktorý sme kvôli pandémie minulý rok nemohli realizovať. Myslím, že sa nám to podarilo, čo potvrdzovali obdivné reakcie návštevníkov našej výstavy. Výstavné výpestky a kolekcie hodnotila 7-členná komisia. Jej členom nebol nikto z výboru ZO SZZ. Výsledky hodnotenia výstavy záhradkárov v Šoporni:

NAJKRAJŠIA KOLEKCIA OVOCIA:

1. miesto – Ján Házy
2. miesto – rodina Štrpková
3. miesto – Edita Töröková

NAJKRAJŠIA KOLEKCIA ZELENINY:

1. miesto – Ján Házy
2. miesto – Ing. Peter Hanušniak
3. miesto – Jozef Hajdín

OSTATNÉ (kvety, včelárstvo, výrobky...) – Edita Töröková

Putovný pohár Antona Kochana a najkrajšia expozícia – Ján Házy

Myslím, že prvých 20. rokov výstav záhradkárov v Šoporni zjavne ukazuje nielen kvantitatívny, ale najmä kvalitatívny rast a dúfam, že tento trend si my šopornianski záhradkári zachováme i do budúcich dvadsaťročí.

Ján Házy – predseda ZO SZZ

NEDOŽITÉ 90. VÝROČIE NARODENÍN NÁŠHO RODÁKA

7. augusta by sa bol dožil 90 rokov náš rodák, Čestný občan Šoporne - Ľudovít ČUTRIK. Zanechal po sebe vzácne dielo, ktoré bude navždy patriť ako skvost dnes už 770 ročnej Šoporne. Trpezlivo oživoval a objavoval Šopornianskych vystaňovalcov vo svete, kde si zároveň ujasňoval jednotlivé rody, čo využil neskôr vo svojom diele. Vyústilo to do napísania kroniky obce, historicky podloženéj od roku 1251. Bol to on, kto opísal významné osobnosti v nedávnom období obce a veľkým počínom bolo podrobné zmapovanie kultúry vo všetkých jej podobách. Som presvedčený, že jeho snaženie vyvrcholilo 5-dielnym románom Sága slovenskej dediny. V nej podrobne opísal 9 generácií jednej rodiny v 165-ročnom období. S úžasnou znalosťou zvykov a obyčajov, kraja a spôsobu života na dedine v priebehu celého roka vtesnal do obsiahleho diela. Som nesmierne rád, že som ho mohol poznať

a pravidelne navštevovať práve v čase tvorby románu. Vo svojom domčeku pod Zoborom sme spolu s jeho manželkou Marienkou trávil hodiny debatami o živote v Šoporni, odkiaľ obaja pochádzali. Jeho pani mala encyklopedické poznatky o obyvateľoch a živote v rodnej dedine a doslova bola jeho poradkyňou. Ja som bral návštevy u nich ako postgraduálne štúdium najmä v tých častiach, ktoré som nestačil načerpať u svojich rodičov a prežiť. Až v 2. – 3. časti som sa cítil ako "plnohodnotný občan", lebo sa to týkalo už mojich starých rodičov a neskôr aj mojich rovesníkov. Obom som nesmierne vďačný za ucelený pohľad na históriu dediny. Nikdy nezabudnem na to, ako ma vítali u nich doma a s láskou ma oboznámili so všetkým, o čo som ich požiadal.

Dr. Antonín Rojka

SNP V ŠOPORNI

Oslavy SNP sú významnou udalosťou nielen našej obce, ale aj všetkých Slovákov. Posledné prázdninové dni sa tradične koná kladenie vencov, oslava SNP, varenie guláša, pečenie inšého, pekný kultúrny program a vatra.

Kladenie vencov pri pamätníku padlých hrdinov povstania bol tento rok o niečo slávnostnejší. Sprievod viedli členovia Klubu vojenskej histórie z Nity vo vojenských rovnošatách z druhej svetovej vojny. Zástupcovia Oblastného zväzu protifašistických bojovníkov z Galanty a aj naši miestni členovia tejto organizácie, pán starosta, poslanci, zástupcovia mladých v krojoch a občania našej obce. Speváci Šopornianskej lipky svojím spevom dotvorili slávnostnú atmosféru tohto aktu. Bodkou za vzdaním holdu SNP bola čestná salva pri pamätníku SNP a príhovor zástupkyne Ruského veľvyslanectva na Slovensku, ktorá predniesla pár pekných slov.

Popri oslavách SNP sa tradične varili guláše, tento rok sa zapojilo 16 družstiev. Z Rajčury rozvoniaval guláš široko ďaleko počas celého sobotného dňa.

Vítazmi sa stali:

1. miesto – Zemiakari
2. miesto – Záhradkári
3. miesto – Slovenský zväz zdravotne postihnutých ZO Šoporna

Nielen vóna guláša sa šírila obcou, boli to aj „šopornianske inšé“, čiže zemiakové pagáče. Desať šikovných gazdíniek napieklo pre porotu aj občanov. Najlepšie pekárky si odniesli malú pozornosť.

Vítazkami sa stali:

1. miesto – Vilma Cicáková
2. miesto – Jarmila Příbelová
3. miesto – Jozefína Leváková

Tento rok boli členmi poroty aj známy kuchár Peter Varga a Tinka Karmažín, ktorí mali veľmi ťažkú úlohu.

Výborným spestrením osláv SNP aj tento rok bola súťaž v strelbe zo vzduchovky. Aj tu boli víťazi.

1. miesto – Poľovníci
2. miesto – Záhradkári
3. miesto – Hasiči

V Kultúrnom dome ste mohli vzhliadnuť výsledky šikovných rúk záhradkárov, ovocinárov, zeleninárov, včelárov a čipkárov. Potešili ste svoje oči i chuťové bunky. Víno miestnych vinárov sa degustovalo, koštovalo a hodnotilo. Pečený voňavý diviak od poľovníkov určite chutil každému.

Na pódiu sa vystriedali Vážina, Vážinka, Vážinár, Šopornianska lipka aj Šikesovci. Nechýbala tradičná vatra a opekanie špekáčikov. Záverečnou bodkou za pekne prežitým dňom boli Čarovné ostrohy, ktoré boli zážitkom pre všetkých zúčastnených.

Mgr. Miroslava Baranová

MGR. HENRIK HOMOLA VO VOĽNOM ČASE AKO "REENAKTOR" PRI REKONŠTRUKCII BO- JOV II. SV. VOJNY

Občas ho môžete vidieť v dobovej uniforme vojaka sovietskej armády na ukázkach rekonštrukcie bojov II. sv. vojny, ale aj na pietnych spomienkových akciách pri kladení vencov u pomníkov padlých osloboditeľov za našu slobodu. Koničkom sa Henrikovi stala vojnová história a ako reenaktor, herec sa zúčastňuje týchto akcií po celom Slovensku.

Kde pôsobíte, kde máte svoju základňu?

Pôsobím v Klube vojenskej histórie Nitra. „Stať sa reenaktorom je založené hlavne na vóli a presvedčení a každý záujemca si to musí dobre premyslieť“, hovorí o svojom koníčku Henrik Homola. Pre takéto rozhodnutie musí byť zápal, vášeň a vzťah k vojenskej histórii. Preto je na každom, ako rýchlo si zoženie príslušnú uniformu a akustickú zbraň. Niekedy sa reenaktori počas ukážok aj poriadne zapotia, nakoľko oslobodzovanie Slovenska prebiehalo počas zimných a jarných mesiacov, kedy v r. 1945 boli na jar u nás ešte poriadne zimy, a tak aby priebeh ukážky bol priam autentický udalostiam z r. 1945, reenaktori hrajú aj v zimných doplnkoch.

A čo vaše zbrane?

Čo sa týka zbraní, tak na rozdiel od uniformy, toto nie je zrovnaná záležitosť. Jedná sa o zbrane vyrobené z čias II. sv. vojny a sú to vlastne historicky cenné kusy, ktoré však podliehajú prísny normám a povoleniam. Sú registrované políciou a každá musí mať vlastný preukaz zbrane. Ako strelivo do jednotlivých druhov zbraní sa používa príslušné expanzné strelivo, tzv. slepé náboje.

Ako prebieha rekonštrukcia bojov?

Rekonštrukcia bojov má vždy svoj bojový plán. Ukážky sa konajú po celom Slovensku, Česku, Maďarsku a Poľsku. Na akcie u

nás sa hlásia aj zahraniční reenaktori a Slováci zase chodia do zahraničia. V Šoporni sa v apríli r. 2018 uskutočnila ukážka bojov oslobodenia našej obce Červenou armádou.

Z rozprávania Henrika Homolu sa dozvedám, prečo sa bojové ukážky konajú zväčša v jarných a letných mesiacoch, keď oslobodzovanie Slovenska prebiehalo v zimnom a jarnom období do 3.5.1945, kedy bol oslobodený Makov a Korňa ako posledné obce na Slovensku.

Oslobodenie Slovenska sa začalo dňom 6.10.1944, keď armády 2. ukrajinského frontu a jednotky 1. Československého armádneho zboru sa prebojovali cez Dukliansky priesmyk na naše územie a oslobodzovanie Slovenska trvalo dlhých 266 dní.

Ako je to s umieraním v "boji"?

Všetko záleží od toho, koľko účastníkov príde na ukážku za nemecko-maďarskú či sovietsko-rumunsko-československú armádu. Pri menších počtoch reenaktorov, spravidla na malých ukázkach, je to s tzv. fingovaným umieraním ťažšie, nemôžu tu vojaci hufne padať po streľbe či výbuchoch, lebo by to ohrozilo chod ukážky. Ak sa raz rozhodnete, že sa stanete obeťou strely či výbuchu, tak túto nepopulárnu rolu už musí reenaktor dohrať v ležme na zemi až do skončenia boja. Samozrejme, že väčší počet padlých je na nemeckej strane, veď počas oslobodzovania vždy vyhrávala oslobodzovacia armáda a jej vojaci ukončia boje s pokrikom "Deň победы"! Deň víťazstva!

Je dopredu dané, ktorý vojak musí padnúť a ktorý bude ranený?

Scenár bitky je dopredu daný a má jasný dej, hlavne čo sa týka postupu Červenej armády, vždy je to v súlade s historickými záznamami tej bitky, ktorá sa práve ide prezentovať.

V ukázkach používate aj symboly totalitných režimov. Ako?

S týmto koníčkom sa dnes spájajú rôzne predsudky a to vďaka radikalizácii názorov hlavne na sociálnych sieťach. Našou snahou ale je, čo najvernejšie ukázať ľuďom históriu, a preto sa používajú úplne presné repliky uniform, vrátane ich symbolov, zbraní a bojová technika. Tieto symboly sú v súčasnosti brané už ako totalitné, ale kluby sú odpolitizované a v žiadnom prípade nepropagujú režim z minulosti. Uniformy, ako aj zbrane a technika, sa smú používať výlučne iba na bojových ukázkach ohlásených výstavách či na pietnych spomienkových udalostiach.

Čo by ste odkázali našim čitateľom na záver?

Na záver, snáď teda toľko, že činnosť KVH nie je len hra ako si mnohí myslia, je to hlavne o zachovaní historických udalostí odohrávajúcich sa na území Slovenska z čias 2. sv. vojny na prelome rokov 1944/1945, kedy prebiehalo oslobodzovanie nášho územia Červenou armádou spod nacistického režimu. A na tých, čo našu vlasť oslobodili, by sa nemalo zabúdať a tí, ktorí dokonca padli za oslobodenie našej vlasti, tak si zaslúžia veľkú úctu a prejav spomienok, pretože mnohí príslušníci Červenej armády položili svoje životy ďaleko od svojich domovov a rodín. Touto cestou Vás tak všetkých pozývame, aby ste sa čo v najväčšom počte zúčastňovali pamätných a spomienkových udalostí, výstav ale aj ukážok rekonštrukcií bojov po celom Slovensku a týmto dávali najavo, že táto pravdivá, ale trpká história nám občanom Slovenska nie je ľahostajná.

S Mgr. Henrikom Homolom, členom Klubu vojenskej histórie Nitra sa rozprával Jozef Búran

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Blahová Helena (97)

Holubanská Etela (94)

Narodili sa:

Marko Ružarovský, Matyáš Šeliga, Katarína Lehocká, Elena Gálová, Natália Tomáková, Maxim Herceg, Melánia Kališová, Tobias Janiga, Oskar Hrmo, Gréta Malchová, Karolína Miklošová, Timea Cicáková

Jubilanti 80 – roční:

Božena Duchoňová, Mária Šámsonová, Helena Michaligová, Anna Novotná, Jozef Zemko, Ján Kušnir, Helena Koláriková, Júlia Janicová

Jubilanti 90 a viac roční:

Etela Holubanská 94, Helena Blahová 97, Žofia Bujdaková 93, Helena Jašková 91, Anna Urbaníková 91, Anna Odrášková 91, Mária Kundalová 93

Jašková Helena (91)

Opustili nás:

Ladislav Špánik 89
Anna Kudryová 71
Dušan Andrášik 73
Jozefína Šmátralová 71
Jozef Holbay 85

Podakovanie:

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, bývalým spolupracovníkom a známym, ktorí sa prišli dňa 30.07. 2021 rozlúčiť s našim drahým manželom, otcom, dedkom Dušanom Andrášikom. Opustil nás vo veku nedožitých 74 rokov. Ďakujeme aj za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa pokúsili zmierniť náš hlboký žal.

smútiaca rodina

Podakovanie:

Vyhaslo srdce, ten vulkán lásky.
Nebije. Zmĺklo odrazu.
Jak šípom postrelené vtáča, dokonalo.
Darmo, predarmo slzíme nad rakkou
ako malé deti.
Naše vzlyky i tak viac neprebudia ťa.

Smútiaca rodina vyjadruje úprimné podakovanie všetkým, ktorí sa prišli rozlúčiť so zosnulou milovanou manželkou, mamičkou a babičkou Jozefínou Šmátralovou, ktorá zomrela 23.8.2021 vo veku 71 rokov. Všetkým ďakujeme za prejavenú sústrasť a kvetinové dary.

S láskou spomíname - manžel a deti s rodinami.

ZVOZ ODPADOV

Október 2021

smeti		11. a 12.10	25. a 26.10.
plasty		13.10.	
papier/tetrapaky			28.10.
bio – zelený odpad	05.10.	19.10.	

November 2021

smeti	08. a 09.11.		22. a 23. 11.
plasty		10.11.	
papier/tetrapaky			25.11.
bio – zelený odpad	02.11.	16.11.	30.11.

December 2021

smeti	06. a 07. 12.		20. a 21. 12.
plasty	08. 12.		
papier/tetrapaky			30.12.
bio – zelený odpad		14.12.	28.12.

Zvoz odpadov sa uskutočňuje od 6.00 hodiny.

ZBERNÝ DVOR

OTVÁRACIE HODINY ZBERNÝ DVOR

	apríl - október	november - marec
Pondelok	zatvorené	zatvorené
Utorok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Streda	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Štvrtok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Piatok	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Sobota	10.00 – 18.00 hod.	9.00 – 17.00 hod.
Nedeľa	zatvorené	zatvorené

Štátné sviatky – ZATVORENÉ

PRIPRAVOVANÉ AKCIE

02. 10. – Čaro jesene
13. 10. – Oslava 70-nikov
16. 10. – Úcta k starším
27. 11. – Katarínska zábava
06. 12. – Príchod Mikuláša a rozsvietenie vianočného stromčeka
10. 12. – Vianočné trhy
31. 12. – Oslavy Silvestra
Akcie budú zrealizované od závislosti pandemickej situácie!

Telefónne čísla obecného úradu

starosta	0908 436 660
prednosta	0908 772 932
sekretariát	0940 633 914
matrika	0940 633 916
sociálne	0940 633 919
dane a poplatky	0940 633 920
TKO	0940 633 921
stavebné	0940 633 922
knižnica	0940 633 923
údržba	0940 633 924/25
vývoz septikov na ČOV	
p. Masaryk	0905 920 996
p. Sopúch	0905 413 000
p. Dubravec	0910 163 074

Dôležité telefónne čísla

Centrálny záchranný systém	112
Polícia	158
Rýchla zdravotná pomoc	155
Hasiči	150
Plynári	info linka: 0850 111 363, poruchy: 0850 111 727
Elektrikári	info linka: 0850 111 555, poruchy: 0800 111 567
Vodári	031 773 7555, 0902 957 814
Ambulancia všeob. lekára	031 7874 234
Ambulancia detského lekára	031 7874 132
Zubná ambulancia	031 7874 128
Lekáreň	031 5501 204
Fara	031 7874 121
Slovenská pošta	031 7874 125
Správca cintorína	0904 528 462

Šopornianske noviny

vydáva:

Obecný úrad Šoporňa (925 52 Šoporňa)

Registračné číslo: EV 3584/09

ISSN 1339-5386

IČO vydavateľa: 00 306 207

E-mail: starosta@soporna.sk

Šéfredaktor: PaedDr. Jozef Búran

Redakčná rada: Veronika Plešová,

PaedDr. Eva Kabrhelová, Mgr. Miroslava

Baranová, Mgr. Adrián Macho

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky. Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Ďalej oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijímame výhradne na pamäťovom médiu, CD alebo USB pamäťový kľúč a taktiež e-mailovou poštou na adresu: kniznica@soporna.sk

Vychádza 4-krát ročne. Expedícia do domácností po jednom výtlačku zdarma.

